

АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ ПОТОКАМИ В ЛОГІСТИЦІ

АЧКАСОВА Л.М., кандидат економічних наук, доцент, кафедра управління та адміністрування, Харківський національний автомобільно-дорожній університет, вул. Я. Мудрого, 25, м. Харків, Україна, 61002.

E-mail: lachkas@ukr.net, ORCID 0000-0002-4519-7789

***Анотація.** У статті розглянуто підходи до визначення поняття «фінансовий потік». Аналіз існуючих підходів дозволяє зробити висновок, що всі автори сходяться в тому, що фінансовий потік пов'язаний з матеріальним, інформаційним та іншими потоками в логістичній системі, що це рух, який відбувається в самій системі й за її межами. Визначення, подане автором, доповнює інші визначення фінансовими аспектами потоку. У статті були обґрунтовані й визначені основні аспекти управління фінансовими потоками в логістичних системах. Означені аспекти, в першу чергу, стосуються синхронізації надходжень і виплат у логістичній системі. Врахування цього аспекту дозволить скоротити потребу підприємства в позикових коштах, що позитивно вплине на фінансову незалежність і фінансові результати організації. У логістичних системах виникає велика кількість різномірних потоків, які мають різномірну оцінку, яка ускладнює зіставлення цих потоків для цілей оптимізації. Тому врахування цього аспекту дозволить покращити процеси оптимізації в логістичних системах. Відсутність оптимального складу параметрів фінансових потоків тягне за собою проблему – з одного боку, ускладнення оцінки фінансових потоків за наявності великої кількості параметрів, а, з іншого боку, зменшення об'єктивності такої оцінки. Особливості окремих етапів логістичної діяльності значною мірою впливають на вибір методів управління фінансовими потоками. Врахування цього аспекту в процесі управління дозволить зменшити витрати часу і коштів на оптимізацію фінансових потоків у логістичних системах. Врахування визначених у роботі аспектів дозволить комплексно підійти до управління фінансовими потоками в логістичних системах та покращити ефективність і фінансові результати діяльності підприємств.*

***Ключові слова:** фінансові потоки, фінансова логістика, матеріальні потоки, логістичний комплекс, логістична система, параметри фінансового потоку, фінансовий цикл, фінансове оточення.*

Постановка проблеми. Управління фінансовими потоками є проблемою для підприємств логістичної діяльності. Це пов'язано, як правило, із браком власних коштів для забезпечення довгострокових інвестицій та поточної діяльності. Можливим резервом підвищення ефективності діяльності логістичних компаній є визначення вузьких місць в управлінні фінансовими потоками.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На розподіл фінансових витрат і надходжень впливає величезна кількість чинників.

Гроші втрачають свою вартість із плином часу. Тому виникає потреба в інструменті, який би дозволяв працювати з об'єктами витрат і надходжень окремо. Таким інструментом є фінансовий потік. Оптимізація фінансових потоків пов'язана із координацією оперативного управління матеріальними потоками.

У широкому сенсі притоки і відтоки грошей в різні проміжки часу називають фінансовими потоками. У фінансовій логістиці фінансовий потік розглядається як рух грошових коштів, який відбувається в логістичній системі, а також між логістичною системою і зовнішнім середовищем.

Питання щодо визначення фінансового потоку організації в економічній літературі достатньо широко розкрито (табл. 1).

Таблиця 1

Визначення поняття «фінансовий потік»

Автор	Сутність визначення	Ознака
1	2	3
О.Ю. Дерюгіна [1]	спрямований рух фінансових ресурсів як у логістичній системі, так і за її межами, що генеруються з метою безперервного забезпечення та переміщення інших логістичних потоків і створення запасів, необхідних логістичній системі;	акцент на тому, де відбувається рух фінансових ресурсів;
О.Н. Курбатов [2]	синхронізований у часі спрямований рух фінансових ресурсів, пов'язаний з матеріальними, інформаційними та іншими потоками. Особливістю фінансового потоку є різна інтенсивність – його напрямок і величина (обсяг) можуть досить суттєво відрізнятися в часі;	акцент на зв'язку з різними потоками логістичної системи і різній інтенсивності;
В.П. Попков [3]	сукупність однорідних елементів – елементів фінансового потоку, що становлять собою одиничне перерахування (перерозподіл) грошових коштів, що належать до відповідного фінансового потоку. Елемент потоку задається двома основними параметрами – величиною (вартістю) і часом;	акцент на сукупності одиничних перерахувань грошових коштів;

Закінчення табл. 1

1	2	3
В.В. Негрєєва [4]	спрямований рух фінансових ресурсів, пов'язаний з матеріальними, інформаційними та іншими потоками як у рамках логістичної системи, так і поза нею;	акцент на тому, де відбувається рух фінансових ресурсів, та зв'язку з різними потоками логістичної системи;
Автор	фінансовий потік, що формується в логістичній системі й поза нею, має функцію з обслуговування конкретних матеріальних, інформаційних і транспортних потоків, а також різного роду операцій у взаєминах господарюючих суб'єктів шляхом спрямованого переміщення фінансових коштів	акцент на тому, де відбувається рух фінансових ресурсів, зв'язку з різними потоками логістичної системи та різноманітні операції щодо переміщення фінансових коштів

Запропоноване визначення є комплексним і найбільш повно відображає функціональний зміст фінансового потоку.

Фінансові потоки виникають як при відшкодуванні логістичних витрат, так і витрат залучення коштів із джерел фінансування, відшкодування за реалізовану продукцію і надання послуг учасникам логістичного ланцюга.

На сьогодні немає однозначної думки про те, що ж слід вважати основними логістичними потоками, а що – супутніми.

Основними потоками в логістиці, вважає В.І. Сергєєв, є матеріальні та сервісні [5].

Більшість вчених схиляються до думки, що найбільш важливим у логістичній системі є матеріальний потік, а інформаційний та фінансовий – два потоки, які є супутніми йому.

У роботі М.С. Абрютіної і О.В. Грачова [6] описуються основні положення ефективного управління фінансовими потоками підприємства, які полягають у такому: фінансова рівновага, синхронізація потоків в обсязі й часі.

Невирішені складові загальної проблеми. Для управління фінансовими потоками в логістиці детально не визначені проблеми, які супроводжують цей процес.

Формулювання цілей статті. Метою цієї статті є чітке визначення існуючих проблем, що супроводжують процес управління фінансовими потоками в логістичній системі підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. В розгляді питань управління фінансовими потоками в логістичних системах багато авторів сходиться у вимогах, які висуваються до цього процесу: достатність, контроль та усунення проблем, оптимізація витрат, узгодженість, адаптивність, відповідність часу, надійність, оперативність та взаємопов'язаність. Ритмічність здійснення операційного процесу підприємства напряму залежить від раціонального формування фінансових потоків. Помилки, що допускаються у здійсненні платежів, негативно позначаються на формуванні виробничих запасів, рівні продуктивності праці, реалізації готової продукції та ін.

За допомогою ефективного управління фінансовими потоками можна домогтися скорочення потреби підприємства в позикових коштах, впливаючи на рівень фінансової незалежності підприємства, забезпечити прискорення обороту капіталу підприємства, що вплине на його прибуток.

Внаслідок незбалансованості різних видів фінансових потоків у часі навіть у підприємств, що успішно здійснюють господарську діяльність і генерують достатню суму прибутку, може виникати неплатоспроможність. Тому синхронізація (узгодженість) надходжень і виплат коштів дозволяє це усунути.

Для активізації управління фінансовими потоками, в першу чергу, треба звернути увагу на тимчасово вільні залишки коштів у складі оборотних активів, а також накопичення інвестиційних ресурсів для фінансових інвестицій. Синхронізація надходжень і виплат коштів за обсягом і в часі дозволяє знизити реальну потребу підприємства в залишках фінансових активів (поточному та страховому), які обслуговують операційний процес, а також резерв інвестиційних ресурсів, що формується у процесі здійснення реального інвестування.

Щодо логістичного комплексу, з точки зору системного підходу, індикаторами фінансового потоку є: наявність потокового процесу і певна системна цілісність.

Рух різних видів ресурсів у рамках логістичного комплексу породжує логістичні операції та дії, які являють собою рух фінансових ресурсів, який супроводжує рух матеріальних ресурсів. Так, під

час відвантаження товарів покупцю виникає фінансовий потік, пов'язаний зі здійсненням грошових розрахунків між покупцем і продавцем за реалізовану продукцію.

Потоки, що виникають під час здійснення певної логістичної операції, як правило, не синхронні в часі. Виключенням є наявність умов договору між продавцем і покупцем, які передбачають форми розрахунків авансом або оплату в певні терміни після моменту відвантаження товару. Фінансовий потік є похідним від товарного потоку і невіддільним від нього.

Ключовим аспектом логістичної діяльності є управління матеріальними потоками: рухом сировини, матеріалів, напівфабрикатів і готової продукції. Кожен матеріальний потік, що виникає в ході закупівлі матеріалів або збуту продукції, транспортування або зберігання товарів, супроводжується відповідним фінансовим потоком.

Кожна схема руху матеріальних ресурсів може мати кілька варіантів організації фінансових потоків, які є різними за вартістю і ризиком [7]. Як інвестори та кредитори можуть залучатися фінансові інститути, сторонні підприємства, споживачі, держава, іноземні особи, кожен з яких пропонує ресурси на різних умовах. Якщо розрахувати момент виникнення дефіциту у фінансах, можна залучити ресурси в потрібному обсязі та у необхідний термін і повернути їх, коли буде отриманий достатній дохід.

На кожному етапі логістичного процесу мають місце різнорідні оцінки, які важко порівняти для визначення його загальної ефективності. Тому вибір постачальників і джерел фінансування, способів розрахунків та ін. раціональніше всього здійснювати за фінансовими параметрами. Саме вони і забезпечать порівнянність різнорідних оцінок, дозволять оптимізувати витрати. Зіставляючи доходи і втрати, вартість страхування ризиків та можливості їх ліквідації, можна побудувати такі схеми руху фінансових і матеріальних потоків, де логістичні витрати будуть оптимальними.

Безумовно, заплановані, або очікувані фінансові потоки можуть змінюватися під впливом різних факторів, залежних і не залежних від діяльності організації, тому необхідні контроль і коригування відхилень у параметрах фінансових потоків і для окремих учасників логістичної діяльності, і для системи в цілому [5].

Аналіз руху ресурсів логістичного процесу показує, що фінансові потоки взаємопов'язані не тільки з матеріальними потоками, а

й між собою. Розрахунок і планування оптимальних параметрів фінансових потоків приводять до мінімізації загальних витрат, які виникають у логістичній системі, та впливають на підвищення рівня рентабельності та фінансової стійкості підприємства.

Різні види логістичних операцій, різноспрямованість руху ресурсних потоків, різні форми розрахунків обумовлюють різноманіття видів фінансових потоків у логістичних комплексах [4]. Тому ще один аспект стосується швидкості такого фінансового потоку, який визначається швидкістю обігу грошей. Крім того, на швидкість впливає і людський фактор (фізичні можливості людини щодо швидкості прийняття рішення), і час юридичного оформлення угоди, і пропускна спроможність самої фінансової системи. Цей аспект відповідає вимогам відповідності часу й оперативності.

Управління фінансовими потоками передбачає визначення фінансового оточення. Воно включає в себе частину зовнішнього середовища компанії й частину внутрішнього середовища. У цьому разі до елементів фінансового оточення додатково належать фінанси, джерела і споживачі ресурсів, фінансові потоки, які пов'язані з логістичними відносинами [8].

У логістичних компаніях зазвичай проводять для конкретного логістичного комплексу окреме дослідження фінансового оточення. У процесі такого дослідження визначаються такі параметри фінансового потоку: ліквідність і доступність фінансових ресурсів; значення і цінність фінансів; контроль і впорядкованість фінансового руху; ступінь деталізації фінансових потоків; конкурентність і кількість джерел і споживачів фінансів; фактори впливу внутрішнього і зовнішнього середовища на потоковий процес [6].

Найчастіше для фінансових операцій як параметри використовують рентабельність і прибутковість, що показують, наскільки ефективним є вплив на потоки. Дослідники пропонують за фінансовими операціями визначати і ряд інших параметрів для управління фінансовими потоками [9]. Так, для розподільного логістичного центру, в якому витрачання та надходження фінансових ресурсів відбувається нерівномірно, можна розрахувати щільність фінансового потоку, яка характеризує інтенсивність діяльності. Її можна визначити обсягом результуючого потоку в одиницю часу. При організації закупівель пропонується розрахувати часовий розрив між отриманням інформації від постачальника і здійсненням передоплати.

Виходячи зі специфіки і потреб підприємства, а також його місця в логістичній системі, можна застосовувати додаткові характеристики фінансових потоків. Тому ще одним проблемним питанням є оптимальний перелік параметрів фінансового потоку: велика кількість параметрів ускладнює процес оцінки і моніторингу та переважтажує інформаційно, а недостатність параметрів, навпаки, зменшує об'єктивність такої оцінки і можливість оптимізації фінансового потоку.

Важливим аспектом є й управління ресурсами, і характер впливів на фінансові потоки на окремих стадіях логістичної діяльності. Цей аспект пов'язаний із вимогою адаптивності управління фінансовими потоками в логістичних системах.

Стадія планування ресурсопотоків містить відразу кілька етапів: формування варіантів здійснення логістичних процесів (можливі схеми постачання, використання технологій виробництва, заготівлі сировини і напівфабрикатів, транспортних маршрутів і т.ін.); вибір оптимальних процесів, схем і технологій. Виходячи із ключового завдання управління фінансами в логістиці, яким є оптимізація загальних логістичних витрат у ланцюжках цінності, необхідною є оптимізація системи взаємопов'язаних видів діяльності, що створюють вартість. Тому необхідні дослідження саме у місцях перетину ресурсопотоків. Саме там відбувається забезпечення логістичної системи фінансовими і матеріальними ресурсами, здійснюється залучення та повернення коштів, їх розподіл за напрямками використання і реалізуються завдання контролю узгодженості фінансових та матеріальних потоків, оцінюється вплив фінансових операцій на ефективність логістичної діяльності, аналізується оптимальність побудованих схем руху ресурсопотоків. Керуючі впливи у вузлах повинні бути узгоджені по всьому ланцюгу руху товару. Тільки таким чином можна досягти оптимізації витрат, ризиків і термінів залучення, розподілу.

На стадії організації логістичних процесів, що здійснюється шляхом застосування юридичних, організаційних, маркетингових та інших інструментів для впливу на ресурсопотоки, особлива увага повинна приділятися витратам фінансових коштів підприємства. Це пов'язано з необхідністю створення у постачальників стимулів до надання продукції й послуг, з оплатою праці персоналу та експертів, оформленням договорів і угод та ін. На цьому етапі актуальним

є вибір форм і методів розрахунків між учасниками логістичних відносин, залучення тих чи інших банківських та фінансових інструментів, вибір способів оплати за надання послуг і реалізовану продукцію, визначення умов поставки, транспортування, розвантаження та відвантаження.

На стадії контролю, яка включає відстеження порушень і невідповідностей, моніторинг кон'юнктури фінансових ринків, оцінку і коригування, основною метою управління потоками стає зниження ризику недоотримання фінансування і зриву технологічних планів.

Таким чином, на кожній стадії логістичної діяльності мають місце різні методи і підходи до управління фінансовими потоками.

Як відомо, управління фінансовими і матеріальними потоками, а також інформаційними ресурсами повинно мати комплексний, взаємопов'язаний характер. У цьому випадку є необхідним застосування таких інструментів і методів управління, які б були спрямовані на зміну характеристик якомога більшого числа ресурсопотоків. Так, методи ціноутворення та формування собівартості дозволяють співвіднести такі параметри, як бажані фінансові результати діяльності підприємства, витрати на створення послуг або продукції та цінність кінцевого продукту для споживачів.

Вплив на характеристики фінансових потоків призводить до зміни схем руху матеріальних та інформаційних потоків, і навпаки, параметри фінансових операцій визначаються вартістю, часом і обсягом використовуваних матеріальних ресурсів. Така взаємозалежність поточкових процесів дає ряд переваг при плануванні, організації й контролі руху ресурсів у логістичних системах.

Комплексний підхід до управління фінансовими і матеріальними потоками виявляє ще один аспект управління фінансовими потоками: поняття результуючого фінансового потоку, яке пов'язане з поняттям фінансової операції – сукупністю двох або більше взаємопов'язаних фінансових потоків. Дослідження цього аспекту потребує визначення складу фінансових операцій та складу результуючого фінансового потоку, оптимізація якого і повинна стати метою управління.

Висновки. В умовах економічної кризи процес управління фінансовими потоками виробничих, транспортних і розподільних систем є неможливим без структуризації фінансових потоків, визначення їх властивостей та факторів впливу.

У роботі були розглянуті підходи до визначення поняття «фінансовий потік» і запропоновано визначення, яке, на відміну від існуючих, має більш комплексний характер.

Крім того, у статті були обґрунтовані й визначені основні аспекти управління фінансовими потоками. Цими аспектами стали: аспекти синхронізації надходжень і виплат фінансових коштів; різномірність оцінок потоків, що ускладнює їх зіставлення; визначення оптимального складу параметрів фінансових потоків; визначення впливу факторів на швидкість фінансових потоків; управління ресурсами і характер впливів на фінансові потоки на окремих стадіях логістичної діяльності; оптимізація методів управління фінансовими потоками в логістичних системах; моделювання результуючого фінансового потоку.

Підхід до управління фінансовим потоком, з позиції інтегрованої логістичної системи, дозволяє використовувати принцип синергії. Цей принцип передбачає за рахунок узгодженості дій у всіх взаємопов'язаних і взаємозалежних процесах виробництва та обігу домогтися більшого ефекту в цілому по структурі, ніж при поліпшенні функціонування окремих елементів. Застосування логістичних методів в управлінні фінансовими потоками дозволяє збільшити доходи, мінімізувавши втрати, і застрахувавши ризики.

Література

1. Дерюгина Е.Ю. Развитие моделей и методов управления материальными и финансовыми потоками логистической системы с учетом их взаимосвязи и взаимодействия: автореф. дис. на соискание уч. степени канд. экон. наук : спец. 08.00.05 «Экономика и управление народным хозяйством» / Е.Ю. Дерюгина. – С.Пб., 2005. – 186 с.
2. Курбатов О.Н. Финансовая логистика в коммерческих банках / О.Н. Курбатов // Логистика. – 2010. – № 4. – С. 12–18.
3. Попков В.П. Финансовый анализ для начинающих, или Путь к финансовой свободе в России / В.П. Попков. – М. : NTPress, 2006. – 134 с.
4. Негреева В.В. Формирование денежного оборота / В.В. Негреева, Е.И. Алексашкина, А.А. Копыльцов // Научный журнал НИУ ИТМО. Серия: Экономика и экологический менеджмент. – 2016. – № 1 (24). – С. 32–39.
5. Сергеев В.И. Логистические системы мониторинга цепей поставок : учеб. пособие для вузов / В.И. Сергеев. – М. : ИНФРА-М, 2003. – 172 с.

6. Абрютин М.С. Анализ финансово-экономической деятельности предприятия / М.С. Абрютин, А.В. Грачев. – М. : Финансы и статистика, 2008. – 245 с.
7. Ласкина Л.Ю. К вопросу проведения финансового анализа с использованием денежных потоков / Л.Ю. Ласкина, М.Л. Климова // Научный журнал НИУ ИТМО. Серия: Экономика и экологический менеджмент. – 2014. – № 1. – С. 41–46.
8. Леготина Ю.В. Проблемы финансовой логистики / Ю.В. Леготина, А.Г. Бутрин // LogLink. – 2012. – № 13. – С. 44–48.
9. Лимонова Н.В. Анализ денежных потоков организации на основе индивидуального бюджета движения денежных средств / Н.В. Лимонова, М.И. Ленкова // Экономика. Право. Печать. Вестник КСЭИ. – 2014. – № 1 (61). – С. 214–226.
10. Негреева В.В. Управление финансовыми потоками в логистических комплексах / В.В. Негреева, И.А. Цимбалист-Колесникова, Я.В. Шевченко. – Режим доступа : http://openbooks.ifmo.ru/read_economics/16040/16040.pdf.
11. Афанасенко И.Д. Экономическая логистика. Стандарт третьего поколения : учебник для вузов / И.Д. Афанасенко, В.В. Борисова. – С.Пб. : Питер, 2013. – 432 с.
12. Кизим А.А. Финансовые потоки как объект изучения финансовой логистики / А.А. Кизим, Р.А. Крайнов // Наука и образование. – 2014. – № 8. – С. 48–52.
13. Чернов В.А. Экономический анализ: торговля, общественное питание, туристский бизнес : учеб. пособие / В.А. Чернов. – М. : Юнити-Дана, 2012. – 640 с.

References

1. Deryugina, E.Yu. (2005). Razvitie modeley i metodov upravleniya material'nymi i finansovymi potokami logisticheskoy sistemy s uchetom ikh vzaimosvyazi i vzaimodeystviya [Development of Models and Methods of Managing Material and Financial Flows of Logistics System Taking into Account their Interrelation and Interaction]. Abstract of candidate's thesis. Saint Petersburg [in Russian].
2. Kurbatov, O.N. (2010). Finansovaya logistika v kommercheskikh bankakh [Financial Logistics in Commercial Banks]. *Logistika - Logistics*, 4, 12–18 [in Russian].
3. Popkov, V.P. (2006). *Finansovyy analiz dlya nachinayushchikh, ili Put' k finansovoy svobode v Rossii* [Financial Analysis for Beginners, or The Way to Financial Freedom in Russia]. Moscow: NTPress [in Russian].
4. Negreeva, V.V., Aleksashkina, E.I., & Kopyl'tsov, A.A. (2016). Formirovaniye denezhnogo oborota [Formation of Money Circulation]. *Nauchnyi Zhurnal NIU ITMO. Seriya: Economica i ekonomichesky menedzment - Science Magazine*

NIU ITMO. *Seriya: Economics and environmental management*, 1 (24), 32-39 [in Russian].

5. Sergeev, V.I. (2003). *Logisticheskie sistemy monitoringa tsepey postavok* [Logistic Systems for Supply Chain Monitoring]. Moscow: INFRA-M. [in Russian].

6. Abryutina, M.S., & Grachev, A.V. (2008). *Analiz finansovo-ekonomicheskoy deyatel'nosti predpriyatiya* [Analysis of Financial and Economic Activities of Enterprise]. Moscow: Finansy i statistika [in Russian].

7. Laskina, L.Yu., & Klimova, M.L. (2014). K voprosu provedeniya finansovogo analiza s ispol'zovaniem denezhnykh potokov [On the Issue of Conducting Financial Analysis Using Money Flows] *Nauchnyy zhurnal NIU ITMO. Seriya: Ekonomika i ekologicheskiy menedzhment - Science Magazine NIU ITMO. Seriya: Economics and environmental management*, 1, 41-44 [in Russian].

8. Legotina, Yu.V., & Butrin, A.G. (2012). Problemy finansovoy logistiki [Problems of Financial Logistics]. *LogLink*, 13, 44-48 [in Russian].

9. Limonova, N.V., & Lenkova, M.I. (2014). Analiz denezhnykh potokov organizatsii na osnove individual'nogo byudzheta dvizheniya denezhnykh sredstv [Analysis of Organization Money Flows on the Basis of Individual Budget of Cash Means Movement]. *Ekonomika. Pravo. Pechat. Vestnik KSEI - Economy. Right. Printing. Newsletter KSEI*, 1 (61), 214-226 [in Russian].

10. Negreeva, V.V., Tsimbalist-Kolesnikova, I.A., & Shevchenko, Ya.V. (2016). Upravlenie finansovymi potokami v logisticheskikh kompleksakh. [Managing Financial Flows in Logistics Complexes] Retrieved from: http://openbooks.ifmo.ru/read_economics/16040/16040.pdf [in Russian].

11. Afanasenko, I.D., & Borisova, V.V. (2013) *Ekonomicheskaya logistika: Standart tretyego pokoleniya* [Economic Logistics. The third generation standart]. Saint Petersburg: Piter [in Russian].

12. Kizim, A.A., & Kraynov, R.A. (2014). Finansovyye potoki kak obyekt izucheniya finansovoy logistiki [Financial Flows as a Study Subject of Financial Logistics]. *Nauka i obrazovaniye - Science and education*, 8, 48-52 [in Russian].

13. Chernov, V.A. (2012). *Ekonomicheskii analiz: tovgovlya, obshchestvennoe pitaniye, turistskiy biznes* [Economic Analysis: Trade, Public Catering, Tourist Business]. Moscow: Yuniti-Dana [in Russian].

ASPECTS OF FINANCIAL FLOW MANAGEMENT IN LOGISTICS

ACHKASOVA L., Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor, Department of Management and Administration, Kharkiv National Automobile and Highway University, Ya. Mudrogo str., 25, Kharkiv, Ukraine, 61002.

E-mail: lachkas@ukr.net, ORCID 0000-0002-4519-7789

Abstract. *The article deals with the approaches to the definition of “financial flow”. The analysis of existing approaches allows arriving at a conclusion that all authors agree that the financial flow is associated with material, informational and other flows in the logistics system; it is a movement that occurs within the system itself and beyond. The definition presented by the author complements other definitions with the financial aspects of the flow. The article substantiates and defines the main aspects of managing financial flows in logistics systems. The aspects mentioned concern synchronization in the first place of receipts and payments in the logistic system. Taking into account this aspect will reduce the need of the enterprise in borrowed funds, which will have a positive effect on the financial independence and financial performance of the organization. In logistics systems, there are a large number of mixed flows having dissimilar assessment that makes it difficult to compare these flows for optimization purposes. Therefore, taking into account this aspect will improve the processes of optimization in logistics systems. The lack of optimal composition of the financial flow parameters results in a problem of the complication of assessing financial flows in the presence of a large number of parameters, on the one hand, and reducing the objectivity of such an assessment on the other hand. The peculiarities of individual stages of logistics activity significantly influence the choice of methods of financial flows management. Taking this aspect into account in the management process will reduce expenditures of time and means for optimizing financial flows in logistics systems. Taking into account the aspects identified in the work will allow comprehensively approach to the management of financial flows in logistics systems and improve the efficiency and financial performance of enterprises.*

Key words: *financial flows, financial logistics, material flows, logistics complex, logistics system, financial flow parameters, financial cycle, financial environment.*

АСПЕКТЫ УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМИ ПОТОКАМИ В ЛОГИСТИКЕ

АЧКАСОВА Л.Н., кандидат экономических наук, доцент, кафедра управления и администрирования, Харьковский национальный автомобильно-дорожный университет, ул. Я. Мудрого, 25, г. Харьков, Украина, 61002.

E-mail: lachkas@ukr.net, ORCID 0000-0002-4519-7789

Аннотация. *В статье рассматриваются основные подходы к определению понятия «финансовый поток», а также основные аспекты, влияющие на эффективность процесса управления финансовыми потоками в логистических системах. Аспекты, определенные в статье, связаны с требованиями, предъявляемыми к управлению финансовыми потоками в логистике. Подход к управлению финансовым потоком, с позиции интегрированной логистической системы, позволяет использовать принцип синергии. Этот принцип позволяет добиться большего эффекта в целом по структуре, чем при улучшении функционирования отдельных элементов. Применение логистических методов в управлении финансовыми потоками позволяет увеличить доходы, минимизировав потери, и застраховать риски.*

Ключевые слова: *финансовые потоки, финансовая логистика, материальные потоки, логистический комплекс, логистическая система, параметры финансового потока, финансовый цикл, финансовое окружение.*